

شناسنامه‌دار شدن فعالیت‌های اقتصادی در مسیر مقابله با پولشویی

رئیس مرکز اطلاعات مالی و مبارزه با پولشویی و معاون وزیر اقتصاد با اشاره به چالش‌های موجود در اقتصاد ایران گفت:اقتصاد کشور از ۲ بعد مهم شامل شفاف و شناسنامه‌دار شدن فعالیت‌های اقتصادی و همچنین مقابله با تحریم‌های اقتصادی که مانع‌ی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی است، مسؤولیت‌های خود را تعریف کرده است.

هادی خانی شفافیت، پیش‌بینی‌پذیری و رقابت‌پذیری سالم را لازمه رشد اقتصادی در حوزه داخلی و بین‌المللی دانست و افزود: شفاف‌سازی علاوه بر اعتمادسازی و مسؤولیت‌پذیری، ریسک‌پذیری را نیز به همراه دارد و منجر به سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای مولدسازی اقتصاد خواهد شد. معاون وزیر اقتصاد در یک گفت‌وگوی رادیویی با تأکید بر تکالیف قانونی مرکز اطلاعات مالی برای حرکت به سمت شفاف‌سازی نظام مالی و پولی تصریح کرد:مأموریت اصلی این مرکز ردیابی معاملات مشکوک و فعالیت‌های پنهان اقتصادی است تااز تأثیر منفی آنها بر اقتصاد جلوگیری شود.وی وجود اقتصاد زیرزمینی ناشی از شناسلمه‌دار نبودن فعالیت‌ها و تخلفات نظیر فرار مالیاتی، قاچاق و پولشویی را عاملی برای آسیب به اقتصاد رسمی کشور همچون بیمه و مالیات برشمرد و گفت: چنین پدیده‌هایی مانع تحقق رقابت سالم و پیشرفت اقتصادی می‌شوند.

رئیس مرکز اطلاعات مالی با اشاره به ضرورت عادی‌سازی پرونده کشور با FATF تأکید کرد: تعلل ۱۰ ساله ناشی از اظهارنظر‌های غیر کارشناسانه موجب بی‌اعتمادی میان ایران و کشورهای همسایه و در حال توسعه شده است. وی افزود: اجرای برنامه اقدام در اسطخ ملی نیازمند عزم و همراهی همه دستگاه‌های اجرایی است و این اراده در دولت چهاردهم وجود دارد. خانی در ادامه با اشاره به اقدامات تسهیل‌گرانه این مرکز گفت: تمرکز اصلی مبارزه با پولشویی از فرد به سمت پول‌های کثیف تغییر یافته است، چرا که این پول‌های سرگردان و بدون منشأ، عامل اصلی فساد در اقتصاد محسوب می‌شوند.وی همچنین از راه‌اندازی بانک‌های اطلاعاتی برای شناسایی اشخاص پربیسک و ردیابی حوزه‌های مشکوک نظیر خیره‌ها، صندوق‌های قرض‌الحسنه، رمزارها و قاچاق مواد مخدر خبر داد و گفت: این اقدامات به شناسایی پرونده‌های مشکوک و معرفی آنها به مراجع مربوط انجامیده است.

■ ■ ■

حذف دلالتان از بازار گواهی اسقاط

معاون وزیر صمت گفت: رفع انحصار در صدور مجوز مراکز اسقاط و حذف دلالتان از بازار گواهی اسقاط، مسیر تأمین مستقیم و شفاف گواهی اسقاط برای تولیدکنندگان و واردکنندگان را هموار کرد.

فرشاد قمیعی درباره مهم‌ترین اقدامات انجام شده در حوزه خودروهای فرسوده اظهار کرد: در دوره فعلی با وجود افزایش ۷۰ درصدی تکالیف ستاد نوسازی ناوگان حمل‌ونقل (افزایش شتن صدور مجوز شماره‌گذاری خودروهای تولیدی) به ازای هر نیروی انسانی در سال ۱۴۰۲، تعداد ۲۹ هزار دستگاه خودرو از رده خارج شده است.

رئیس هیات عمل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) افزود: نظارت بر مراکز اسقاط و فرآیند اسقاط خودرو نیز تقویت شده است. در این زمینه، برگزاری دوره‌های مستمر کمیته انضباطی مراکز اسقاط با حضور دستگاه‌های مجری، پیاده‌سازی پرونده‌های انضباطی الکترونیک در سامانه برای ثبت تخلفات، بازدیدهای میدانی و دوره‌ای از مراکز اسقاط و تعیین شاخص‌های جدید انضباطی در دستورالعمل مراکز اسقاط به منظور پیشگیری و بازدارندگی از تخلفات احتمالی اجرایی شده است.

وی همچنین به رفع انحصار در صدور مجوز مراکز اسقاط اشاره کرد و گفت: در این دوره، دستورالعمل جدید تأسیس مراکز اسقاط بدون محدودیت ایلاع شد و هم‌اکنون در حال بارگذاری در درگاه ملی مجوزها برای دسترسی سرمایه‌گذاران است. این اقدام همراه با پیاده‌سازی سامانه عرضه و تقاضا موجب حذف دلالتان و انحصارگران از بازار فروش گواهی اسقاط شده است.

وی درباره پیاده‌سازی سامانه یکپارچه نوسازی ناوگان نیز توضیح داد: تمام سامانه‌های اسقاط کشور متمرکز شده‌اند، صدور مجوز شماره‌گذاری برای تمام خودروهای تولیدی و وارداتی نوشماره و فرآیند تولید، واردات و اسقاط خودروهای فرسوده یکپارچه شده است.همچنین فرآیندهای مبتنی بر کاربر حذف و تمام ارتباطات سامانه با بیش از ۲۰ دستگاه و نهاد اجرایی به صورت برخط انجام می‌شود.

■ ■ ■

برنامه افزایش سرمایه بانک‌های دولتی تا سقف ۲۰۰ همت

وزارت امور اقتصادی و دارایی در نظر دارد در سال جاری با استفاده از ظرفیت‌های موجود، با افزایش سرمایه بانک‌های دولتی تا سقف ۲۰۰ همت، گام‌های بلندی برای تقویت نظام بانکی بردارد.

معاونت امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی در سال نخست دولت وفاق ملی، برنامه‌های کلیدی برای اصلاح ساختار مالی بانک‌های دولتی و خصوصی‌اشده اجرا کرده است. بر همین اساس و مطابق با بند «الف» ماده ۸ قانون برنامه هفتم، پیشرفت، برنامه افزایش سرمایه بانک‌های دولتی تدوین شده است. این برنامه برای دستیابی بانک‌های دولتی به نسبت کفایت سرمایه ۵ درصد تا پایان سال ۱۴۰۴ و ۸ درصد تا پایان سال ۱۴۰۷، طراحی شده است.مکتبه با سازمان برنامه و بودجه کشور، خزانه‌داری کل کشور و بانک مرکزی برای افزایش سرمایه بانک‌ها انجام شده و در نظر است با تشکیل کارگروهی برای هماهنگی بیشتر با دستگاه‌های ذی‌ربط، افزایش سرمایه بانک‌های دولتی با استفاده از ظرفیت‌های قانونی موجود انجام شود، هر چند محدودیت‌های تأمین مالی نقدی دولت چالش اصلی این برنامه است.

در حوزه فروش دارایی‌های مازاد، بانک‌های تحت مدیریت وزارت اقتصاد از شهریور ۱۴۰۳ تا تیر ۱۴۰۴ موفق به فروش ۵۴۵،۳۲۹ میلیارد ریال دارایی‌های مازاد شدند که شامل ۱۳۳،۸۸۶ میلیارد ریال سهام غیربانکی و ۴۱۶،۴۴۳ میلیارد ریال اموال مازاد است. این اقدام، در اجرای بند «ب» ماده ۸ قانون برنامه هفتم و مواد ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور بوده است.

«وطن امروز» از اقدامات پیشگیرانه برای جلوگیری از نواسانات بازار ارز گزارش می‌دهد

تلاشی برای عبور از سیاست‌های واکنشی و حرکت به سوی سیاست‌گذاری فعال و پیش‌نگرانه دانست. تثبیت نرخ ارز در شرایطی که اقتصاد ایران با محدودیت‌های تحریمی، فشارهای خارجی و نوسانات انتظاری مواجه است، نیازمند انسجام در سیاست‌های پولی، مالی و تجاری خواهد بود. اگر این سیاست‌ها با موفقیت اجرا شوند، می‌توان انتظار داشت نرخ ارز به جای تبدیل شدن به عامل بی‌ثباتی، به لنگر ثبات اقتصادی بدل شود.

در این چارچوب، موفقیت سیاست تثبیت نرخ ارز نه‌تنها به ابزارهای پولی بانک مرکزی، بلکه به هماهنگی میان نهادهای اقتصادی، کاهش تنش‌های سیاسی و بهبود روابط خارجی نیز وابسته است، در غیر این صورت تثبیت نرخ ارز ممکن است به جای کاهش نوسانات، صرفاً به تعویق بحران‌های ارزی منجر شود.

در نتیجه‌گیری می‌توان ادعا کرد بازار ارز ایران در مواجهه با تهدید مکانیسم ماشه، بر خلاف الگوهای گذشته، واکنشی محدود و کنترل شده نشان داده است. در حالی که دلالتان با استدلال انتظارات تورمی، قیمت‌های نجومی می‌دادند، این رفتار بازار را می‌توان حاصل مدیریت انتظارات تورمی، کاهش هیجانات معاملاتی و سیاست‌های هدفمند بانک مرکزی دانست. با این وجود، چالش‌های ساختاری نظیر چندرخی بودن ارز، فشارهای تورمی و نبود چشم‌انداز روشن از رفع تحریم‌ها، همچنان مانع تثبیت پایدار نرخ ارز هستند. تجربه‌های اخیر نشان می‌دهد موفقیت در یکسان‌سازی نرخ از تنها زمانی ممکن است که از بالا به پایین و در بستر اعتماد عمومی و ثبات سیاسی انجام شود، در غیر این صورت، هر گونه افزایش نرخ رسمی بدون حذف شکاف‌ها نه‌تنها به تثبیت نمی‌انجامد، بلکه زمینه‌ساز بحران‌های جدید ارزی خواهد شد. رویکرد جدید بانک مرکزی اگر با انسجام نهادی و اصلاحات ساختاری همراه شود، می‌تواند نرخ ارز را از یک عامل بی‌ثباتی به لنگر ثبات اقتصادی تبدیل کند.

نوروزی همچنین با طرح این پرسش که «مرکز اصلی

تصمیم‌گیری در حوزه یارانه‌ها کجاست؟ وزارت رفاه یا سازمان برنامه؟»، خواستار یکپارچگی در سیاست‌گذاری و اجرای نظام مالیاتی و یارانه‌ای شد. او تأکید کرد نمی‌توان از فردی که یارانه دریافت می‌کند، همزمان مالیات گرفت، بلکه باید نظام مالیاتی و حمایتی به صورت هماهنگ و منسجم طراحی شود. نوروزی به اصلاح بانک اطلاعات خانوارها هم اشاره کرد و گفت سازمان هدفمندی با همکاری وزارت رفاه، پایگاه اطلاعاتی جامعی ایجاد کرده است اما دکل‌بندی خانوارها توسط وزارت رفاه انجام می‌شود. او یادآور شد سال ۱۴۰۰ دولت مصوب کرد ثبت احوال متولی پایگاه اطلاعاتی خانوار شود اما به دلیل تفاوت در تعریف خانوار میان سازمان هدفمندی و ثبت احوال، اختلافاتی در داده‌ها به وجود آمد. اکنون این اطلاعات به صورت استان به استان در حال بررسی است و تاکنون به ۱۸ استان رسیده است. در این طرح، مراجعات حضوری به استانداری‌ها، فرمانداری‌ها و دفاتر پلیس ۱۰۰ حذف شد و خانوارها موظفند تغییرات خود را مستقیماً در سامانه ثبت احوال درج کنند.

این نشست با تأکید بر ضرورت اصلاحات ساختاری، بازنگری در سیاست‌های حمایتی و بازگشت به اصول اولیه هدفمندی یارانه‌ها ضروری است. وی به پایه شفافیت، عدالت و کرابی بنا شده بودند اما در مسیر اجرا دچار انحراف شدند. اکنون، بیش از هر زمان دیگری، نیاز به بازتعریف نظام یارانه‌ای کشور احساس می‌شود؛ نظامی که بتواند هم از اقشار آسیب‌پذیر حمایت کند و هم منابع عمومی را به‌درستی مدیریت کند. کارشناسان در این نشست بر ضرورت اصلاح ساختار یارانه‌ها، هدفمند کردن حمایت‌ها، تقویت پایگاه‌های اطلاعاتی و بازگشت به سیاست‌گذاری‌های تدریجی و مبتنی بر داده تأکید کردند. آنها هشدار دادند ادامه روند فعلی نه رضایت دولت را در پی دارد، نه مجلس را قانع می‌کند و نه رفاه واقعی برای مردم به همراه خواهد داشت. مسیر پیشنهادی، حرکت از حمایت‌های فراگیر به سمت نظام تأمین اجتماعی هدفمند، با تجمع نهادهای پرداخت‌کننده یارانه و تمرکز بر خانوارهای نیازمند است، در غیر این صورت یک‌سوم بودجه کشور صرف یارانه‌هایی می‌شود که نه هدفمندند و نه اثربخش. اگر جامعه به این بلوغ برسد که حذف یارانه افراد غیرمشمول منجر به ارتقای کیفیت خدمات عمومی شود، همراهی بیشتری با دولت خواهد داشت. یارانه باید ابزاری برای جبران نوسانات تورمی باشد و نه یک پرداخت ثابت و بی‌هدف. ادامه روند فعلی نه‌تنها منابع کشور را هدر می‌دهد، بلکه عدالت اجتماعی را نیز تضعیف می‌کند و رفاه واقعی خانوارها را به خطر می‌اندازد. مسیر پیش‌رو نیازمند شجاعت در تصمیم‌گیری، شفافیت در اجرا و همراهی اجتماعی برای تحقق یک نظام یارانه‌ای کارآمد و عادلانه است.

مجلس بازپس گیرد تا بتواند اصلاحات تدریجی را آغاز کند.

عسگری با تأکید بر اینکه سیاست‌های فعلی هدفمندی یارانه‌ها فاقد کارایی اقتصادی هستند، گفت: «ما در ایران مدیری نداریم که به عقب برگردد و اشتباهات سیاستی را جبران کند؛ فقط همان مسیر اشتباه را ادامه می‌دهیم». او هشدار داد که ادامه روند فعلی، بار سنگینی بر دوش دولت می‌گذارد و نه مجلس و دولت از آن رضایت دارند و نه مردم. او پیشنهاد کرد نظام پرداخت یارانه‌ها به سمت تأمین اجتماعی حرکت کند و پس از شناسایی دقیق خانوارهای نیازمند، حمایت‌ها به صورت هدفمند و از طریق جمعیت هدفمندی پرداخت‌کننده مانند سازمان هدفمندی، کمیته امداد و سازمان بهزیستی انجام شود. به گفته او، مسیر فعلی نه اقتصادی است و نه هدفمند، بلکه یک‌سوم بودجه کشور را مصرف می‌کند بدون آنکه حامل‌های انرژی آزادسازی شده باشند یا عدالت اجتماعی محقق شده باشد.

■ **اصلاح نظام منابع و مصارف یارانه‌ها**

در ادامه این نشست، موضوع اصلاح نظام منابع و مصارف یارانه‌ها با تمرکز بر حامل‌های انرژی مورد بررسی قرار گرفت. حسن نوروزی با اشاره به مصرف روزانه ۱۲۹ میلیون لیتر بنزین در کشور و فروش آن با نرخ ۱۵۰۰ تومان، از وجود یارانه پنهان عظیمی در این بخش خبر داد که بر اساس محاسبات، بالغ بر ۲۰۰۰ همت است. او تأکید کرد این یارانه پنهان نه‌تنها به‌درستی درک نمی‌شود، بلکه به صورت ناعادلانه میان همه اقشار جامعه توزیع می‌شود، بدون آنکه اثری ملموس بر رفاه واقعی خانوارها داشته شود.

نوروزی یادآور شد در برنامه ۵ ساله چهارم پیشرفت، قرار بود نرخ حامل‌های انرژی به ۹۰ درصد قیمت قوب خلیج‌فارس برسد اما این هدف هرگز محقق نشد و از همان ابتدا، نظام هدفمندی یارانه‌ها با چالش‌های جدی در توازن منابع و مصارف مواجه شد. او اصلاح قیمت‌گذاری فرآورده‌های نفتی را ضروری دانست و گفت تغییر نرخ این حامل‌ها، مانند تغییر کرایه تاکسی، به سایر بخش‌های اقتصاد سرایت می‌کند و باید با دقت و تدریج انجام شود.

نوروزی همچنین به برخی مصادیق یارانه‌های پنهان اشاره کرد؛ از جمله پرداخت ۱۲،۵ همت یارانه به شیر خشک و تخصیص ۲۱۲ همت برای خرید تضمینی گندم در سال گذشته. او پیشنهاد داد یارانه‌ها به مصرف‌کننده نهایی تعلق گیرد و قیمت‌ها آزاد شود تا دولت بتواند با شفافیت و انربخشی بیشتر، از اقشار آسیب‌پذیر حمایت کند. به عنوان نمونه، در حوزه دارو، یارانه صرفاً به شرکت‌های پخش داده می‌شود و نه به حلقه‌های قبلی زنجیره، چرا که اصابت یارانه به هدف در آن مراحل قابل تضمین نیست.

نخواهد بود، بلکه موجب تشدید شکاف نرخ‌ها و افزایش انتظارات تورمی خواهد شد. نرخ ارز در ایران صرفاً یک عدد نیست، بلکه لنگر انتظارات تورمی است، بنابراین جهت‌گیری انتظارات نقش کلیدی در موفقیت سیاست‌های ارزی دارد. در ادامه، تجربه اخیر افزایش نرخ ارز نیمایی از ۵۰ هزار به ۶۰ هزار تومان منجر به رشد نرخ بازار آزاد تا کانال ۱۰۰ هزار تومان شد. با این حال، در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه نرخ ارز غیررسمی در زمان آتش‌بس تا کانال ۸۰ هزار تومان کاهش یافت. این تجربه نشان می‌دهد در صورت معکوس شدن انتظارات و ایجاد چشم‌انداز مثبت، یکسان‌سازی نرخ ارز می‌تواند از بالا به پایین و با منطق اقتصادی انجام شود. از منظر ساختاری، افزایش نرخ رسمی ارز برای یکسان‌سازی بدون حذف شکاف‌ها، به معنای افزایش کسری بودجه، رشد هزینه‌های حمایتی، فشار بر حقوق کارمندان و محدود شدن مخارج عمرانی خواهد بود. مطالعات نشان می‌دهد نوسانات نرخ ارز عامل اصلی بی‌ثباتی قیمتی محسوب می‌شود. همچنین نرخ رشد نقدینگی و نرخ ارز اثرات قابل توجهی بر شدت نوسانات قیمت‌ها دارند. در حال حاضر سیاست‌های کنترل نرخ ارز از طریق اشباع تقاضا ادامه دارد و به همین دلیل است که عمدتاً دلالتان نمی‌توانند یکشنبه نوسانات بسیار زیادی در بازار ارز ایجاد کنند. در مجموع، واکنش فعلی را می‌توان حاصل مدیریت انتظارات، کنترل هیجانات بازار و کاهش تقاضای وارداتی دانست. با این حال، چالش‌های ساختاری مانند چندرخی بودن ارز، فشارهای تورمی و نبود چشم‌انداز روشن از کاهش تحریم‌ها، همچنان مانع پایداری بلندمدت هستند. البته اگر مکانیسم ماشه فعال شود و مذاکرات به بن‌بست برسد، احتمال رسیدن نرخ دلار تا ۱۰۰ هزار تومان وجود دارد که این نرخ پیش از این در زمستان سال ۱۴۰۳ نیز تجربه شده که حکایت از خنثی شدن اثر مکانیسم ماشه در ایجاد نوسانات ارزی در ایران است. بنابراین در صورت

باید توجه داشت در کنار محدودیت‌های ارزی ناشی

از کاهش درآمدهای نفتی، تقاضاهای سرمایه‌ای نیز به دلیل نبود چشم‌انداز روشن و افزایش عدم قطعیت‌ها، فشار مضاعفی بر بازار ارز وارد کرده‌اند. این فشارها موجب افزایش فاصله میان نرخ رسمی و غیررسمی شده؛ فاصله‌ای که تا زمان رفع با کاهش تکانه‌های خارجی، به‌عنوان یک هزینه مبادله پایدار باقی خواهد ماند. دولت‌ها معمولاً تلاش کرده‌اند این شکاف را در کانالی حدود ۲۰ درصد مدیریت کنند اما هرگاه این فاصله بیشتر شده، زمزمه‌هایی درباره یکسان‌سازی نرخ ارز مطرح شده است.

تجربه‌های گذشته نشان داده هر بار نرخ رسمی ارز افزایش یافته، نرخ آزاد نیز به دلیل تداوم محدودیت‌های تجاری رشد کرده و فشار تورمی به بنگاه‌ها و مصرف‌کنندگان (شامل دستمزد، مالیات و یارانه نقدی) و خدمات عمومی ارانه‌شده توسط دولت. وی تأکید کرد دولت‌ها در حوزه دارایی‌های خانوار نقش مستقیم ندارند اما در بخش درآمد از طریق تعیین حداقل دستمزد، سیاست‌های مالیاتی و پرداخت یارانه نقدی تأثیر گذارند. حاجتی با ادعای اثر تورمی شدید در حادقل دستمزد، سهم آن را تنها ۱۰ درصد در هزینه تمام‌شده کالاها دانست و نقش مالیات را در بازتوزیع ثروت برجسته کرد. او همچنین به تفاوت میان تورم اعلامی و تورم ادراکی مردم اشاره کرد و آن را عامل بی‌اعتمادی عمومی دانست؛ در حالی که داده‌های رسمی دقیق‌اند، تجربه زیسته مردم از تورم متفاوت است. حاجتی با نقد یارانه‌های غیرمستقیم، بویژه در حوزه دارو، آنها را منبعی برای فساد و رانت معرفی کرد و پیشنهاد داد یارانه دارو پس از مصرف و تجویز، مستقیماً به مصرف‌کننده نهایی پرداخت شود تا اثربخشی بیشتری در حمایت از بیماران خاص و کم‌درآمد داشته باشد.

در ادامه این نشست تخصصی حسن نوروزی با اشاره به سهم ۲۱ درصدی یارانه‌ها از بودجه عمومی کشور (معادل ۱۰۴۷ همت)، ناکارآمدی ساختار فعلی را مورد انتقاد قرار داد. او پرداخت یارانه نقدی به همه خانوارها را فاقد منطق اقتصادی دانست و خواستار حرکت به سمت نظام تأمین اجتماعی هدفمند شد. نوروزی با بیان اینکه ۹۲ درصد مردم یارانه دریافت می‌کنند، تأکید کرد سیستم حمایتی باید زمان‌دار و مشروط باشد؛ به‌گونه‌ای که رفتارهای اجتماعی مثبت مانند کاهش اعتیاد یا ثبت‌نام فرزندان در مدارس، شرط دریافت یارانه قرار گیرد.

وی همچنین به ضعف پایگاه‌های اطلاعاتی خانوار اشاره کرد و خواستار حرکت به سمت نظام‌های ثبتی – مبنایی شد تا بتوان به صورت دقیق‌تر خانوارهای مشمول را شناسایی کرد. نوروزی در ادامه با اشاره به مصوبه مجلس برای حذف ۳ دهک از دریافت یارانه، ابزاز امیدواری کرد با بلوغ اجتماعی، حذف یارانه افراد غیرمشمول منجر به ارائه خدمات بهتر به نیازمندان شود.

وی همچنین به ضعف پایگاه‌های اطلاعاتی خانوار اشاره کرد و خواستار حرکت به سمت نظام‌های ثبتی – مبنایی شد تا بتوان به صورت دقیق‌تر خانوارهای مشمول را شناسایی کرد. نوروزی در ادامه با اشاره به مصوبه مجلس برای حذف ۳ دهک از دریافت یارانه، ابزاز امیدواری کرده است. عسگری پیشنهاد داد دولت در لایحه بودجه سال آینده، اختیار قیمت‌گذاری بنزین را از تصمیم‌گیری‌های کلان اقتصادی اشاره کرد و گفت این شورا پیش‌تر بازوی اجرایی رئیس‌جمهور بود اما اکنون اختیارات آن به مجلس واگذار شده است. عسگری پیشنهاد داد دولت در لایحه بودجه سال آینده، اختیار قیمت‌گذاری بنزین را از

گروه اقتصادی: در نشست تخصصی بررسی نظام یارانه‌ای و رفاه اقتصادی خانوار که سه‌شنبه ۲۸ مرداد در مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری برگزار شد، امید حاجتی، رئیس سابق سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها، با تشریح ابعاد مختلف رفاه اقتصادی خانوار، آن را متأثر از ۳ محور اصلی دانست: وضعیت دارایی‌های خانوار (مانند مسکن و خودرو)، شرایط درآمدی (شامل دستمزد، مالیات و یارانه نقدی) و خدمات عمومی ارائه‌شده توسط دولت. وی تأکید کرد دولت‌ها در حوزه دارایی‌های خانوار نقش مستقیم ندارند اما در بخش درآمد از طریق تعیین حداقل دستمزد، سیاست‌های مالیاتی و پرداخت یارانه نقدی تأثیر گذارند. حاجتی با ادعای اثر تورمی شدید در حادقل دستمزد، سهم آن را تنها ۱۰ درصد در هزینه تمام‌شده کالاها دانست و نقش مالیات را در بازتوزیع ثروت برجسته کرد. او همچنین به تفاوت میان تورم اعلامی و تورم ادراکی مردم اشاره کرد و آن را عامل بی‌اعتمادی عمومی دانست؛ در حالی که داده‌های رسمی دقیق‌اند، تجربه زیسته مردم از تورم متفاوت است. حاجتی با نقد یارانه‌های غیرمستقیم، بویژه در حوزه دارو، آنها را منبعی برای فساد و رانت معرفی کرد و پیشنهاد داد یارانه دارو پس از مصرف و تجویز، مستقیماً به مصرف‌کننده نهایی پرداخت شود تا اثربخشی بیشتری در حمایت از بیماران خاص و کم‌درآمد داشته باشد.

در ادامه این نشست تخصصی حسن نوروزی با اشاره به سهم ۲۱ درصدی یارانه‌ها از بودجه عمومی کشور (معادل ۱۰۴۷ همت)، ناکارآمدی ساختار فعلی را مورد انتقاد قرار داد. او پرداخت یارانه نقدی به همه خانوارها را فاقد منطق اقتصادی دانست و خواستار حرکت به سمت نظام تأمین اجتماعی هدفمند شد. نوروزی با بیان اینکه ۹۲ درصد مردم یارانه دریافت می‌کنند، تأکید کرد سیستم حمایتی باید زمان‌دار و مشروط باشد؛ به‌گونه‌ای که رفتارهای اجتماعی مثبت مانند کاهش اعتیاد یا ثبت‌نام فرزندان در مدارس، شرط دریافت یارانه قرار گیرد.

وی همچنین به ضعف پایگاه‌های اطلاعاتی خانوار اشاره کرد و خواستار حرکت به سمت نظام‌های ثبتی – مبنایی شد تا بتوان به صورت دقیق‌تر خانوارهای مشمول را شناسایی کرد. نوروزی در ادامه با اشاره به مصوبه مجلس برای حذف ۳ دهک از دریافت یارانه، ابزاز امیدواری کرد با بلوغ اجتماعی، حذف یارانه افراد غیرمشمول منجر به ارائه خدمات بهتر به نیازمندان شود.

در بخش دیگری از نشست تخصصی بررسی نظام یارانه‌ای و رفاه اقتصادی خانوار، علی عسگری، معاون سابق سازمان برنامه و بودجه و از طراحان قانون هدفمندی یارانه‌ها، با نگاهی تاریخی به سیاست‌گذاری‌ها، از انحراف در اجرای